

ZAPYTANIE OFERTOWE

Dotyczy zadania pod nazwą:

**„Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia
z kościoła p.w. Św. Wawrzyńca w Mąkowsku – Etap IV
– konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca”.**

1. Nazwa i adres Zamawiającego:

*Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowsku, ul. Bydgoska 2, 86 –
013 Mąkowsko*

2. Tryb udzielenia zamówienia

Zapytanie ofertowe do którego nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.).

3. Opis przedmiotu zamówienia:

A. Przedmiotem niniejszego zapytania ofertowego jest wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy elementach wyposażenia z kościoła p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowsku – konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca.

Zamówienie dofinansowane jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014 - 2020 oraz ze środków Województwa Kujawsko - Pomorskiego.

B. Zakres prac zawarty jest w przedmiarze prac (załącznik nr 5) stanowiącym integralną część niniejszego zapytania ofertowego i obejmuje:

*konserwację
ambony oraz ołtarza Świętego Wawrzyńca*

AMBONA

Rokokowa, przyścienna ambona jest o przekroju czworobocznym o ścianie frontowej lekko wybrzuszonej, bez balustrady. Ambona posiada baldachim z umieszczoną na szczycie figurką anioła.

Wymiary ambony:

Wysokość od podstawy kosza wraz z wieńczącą rzeźbą: ok. 415cm,

Średnica kosza ambony: 120 cm,

Wysokość kosza ambony: 150 cm,

Wysokość baldachimu: 80 cm,

Średnica baldachimu: 145 cm,

Wysokość figury ze zwieńczenia: ok. 60 cm,

Stan zachowania obiektu:

Drewno, z którego zbudowana jest ambona nosi ślady działalności owadów widoczne w postaci otworów wylotowych. Zaobserwowano liczne, drobne ubytki w ornamentach. Zauważono również dużą liczbę drobnych uszkodzeń mechanicznych drewna.

Powierzchnie ambony są kilkakrotnie przemalowane. Warstwy wtórnych przemalowań założone są nierównomiernie i bez uprzedniego wyrównania nierówności i uzupełnienia ubytków. Wtórne są również złocenia na ornamentach, wykonane w odmiennej od oryginału technice. Miejscami widoczne są współczesne ślady przemalowań w postaci złotolu na elementach oryginalnie złoczonych. Powierzchnia ambony jest mocno zabrudzona a w górnej części widoczne są zachłapania i ślady pozostałe po wcześniejszych remontach wnętrza kościoła.

Dokładniejszej analizy stanu zachowania obiektu można będzie dokonać po wykonaniu szczegółowych badań i odkrywek sondażowych.

Proponowany program prac konserwatorskich

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania ambony.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoczeń w partiach ornamentów.
3. Demontaż ruchomych elementów ambony oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej.
Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej. Przewiduje się pobranie łącznie ok. 5-6 próbek (z płaszczyzn ambony, złoczonych ornamentów i rzeźby) w celu wykonania badań na przekrojach stratygraficznych i określenia charakterystyki pigmentów i spoiw występujących w obiekcie.
5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach ambony metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).
6. Stopniowe usuwanie wtórnych nawarstwień ze złoczonych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojeń. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.

8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ambonę. Sprawdzenie stanu zachowania i wytrzymałości podłogi w ambonie. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.
9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźby dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej lub nawiercanie najbardziej zniszczonych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów snycerki, powierzchni i architektury obiektu przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Drobne uszkodzenia mechaniczne, drobne ubytki w listwach (korpus ambony, ramy wokół płyt na balustradzie) oraz otwory po owadach i po gwoździach zostaną uzupełnione dwuskładnikowym kitem Araldit.
11. Uzupełnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach pod złączenia na mikstion oraz pod złączenia na poler. W przypadku rzeźby ubytki zaprawy uzupełnione zostaną gruntem kredowo klejowym. Zaprawa nakładana będzie pędzlem, w kilku warstwach jedynie w miejscach ubytków.
12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
13. Uzupełnienie i rekonstrukcja bolusów pod złączenia na poler.
14. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na poler.
15. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na mat na mikstion olejny.
16. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ambony i na rzeźbie werniksem retuszerskim. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.
17. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych.
18. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
19. Montaż elementów ambony.
20. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej w trzech egzemplarzach.

OLTARZ ŚW. WAWRZYŃCA

Neobarokowy ołtarz boczny Świętego Wawrzyńca jest drewniany, polichromowany, srebrzony i złożony. Posiada jeden obraz olejny na płótnie i bogato rzeźbione uszaki i kolumny.

Wymiary ołtarza:

Ołtarz p.w. Świętego Wawrzyńca

Wysokość od posadzki: ok. 570cm,
Szerokość: ok. 280 cm,
Głębokość: ok. 80cm,
Wysokość kolumn: 180 cm,
Wysokość figury Boga Ojca w zwieńczeniu: 102cm,
Obraz Św. Wawrzyńca: 150cm x 97cm,

Stan zachowania ołtarza:

Powierzchnia ołtarza jest co najmniej dwukrotnie przemalowana (ostatnia warstwa w kolorze białym i żółtym - olej). Warstwy wtórnych przemalowań założone są nierównomiernie i bez uprzedniego wyrównania nierówności i uzupełnienia ubytków. Drewno, z którego zbudowany jest ołtarz nosi ślady działalności owadów widoczne w postaci otworów wylotowych występujących nierównomiernie na całej powierzchni. Zaobserwowano liczne drobne ubytki w ornamentach, kolumnach i uszakach. Złączenia na ornamentach są pociemniałe i wykonane w odmiennej od oryginału technice. Figury w zwieńczeniach są w całości przemalowane i miejscowo wtórnie przezłoczone. Obraz jest nieco pofalowany i mocno zabrudzony oraz pokryty pociemniałym werniksem. Zaobserwowano dużą ilość drobnych ubytków i wykruszeń do zaprawy, głównie wzdłuż krawędzi.

Dokładniejszej analizy stanu zachowania obiektu można będzie dokonać po wykonaniu szczegółowych badań i odkrywek sondażowych.

Proponowany program prac konserwatorskich

SZAFYA OŁTARZOWA ORAZ RZEźBY I SNYCERKA OŁTARZA

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania obiektu.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoceń w partiach ornamentów, uszaków i rzeźb.
3. Demontaż wszystkich elementów ołtarza oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej. Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w całości w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej.
5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach oraz na rzeźbach metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).
6. Stopniowe usunięcie wtórnych nawarstwień ze złoconych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojen. Podklejanie osypującej się warstwy zaprawy jest niezbędne aby zachować jak największą powierzchnię oryginalnych złoceń. Większość złoconych ornamentów była oryginalnie wykonana w technice na polew

- i do ich oczyszczania najlepsze będą metody z wykorzystaniem środków chemicznych, natomiast listwy oryginalnie wykonane w technice na mikstion lub polichromowane należy oczyszczać mechanicznie z użyciem skalpela. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.
  8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ołtarze. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.
  9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu lub nasączenie preparatem Hylotox Q) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie od odwrocia oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźb dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej. W przypadku bardzo rozbudowanych rzeźbiarsko kolumn konieczna będzie całościowa kąpiel elementów w roztworze impregnatu oraz nawiercanie najbardziej zniszczonych grubszych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
  10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów rzeźb, snycerki, powierzchni i architektury obiektów przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Wykonane zostaną rzeźbiarskie rekonstrukcje w drewnie ubytków przy rzeźbach.
  11. Uzupełnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach kitem akrylowym pod złączenia na mikstion i pod polichromię oraz kredowo klejowym pod złączenia na poler.
  12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
  13. Uzupełnienie i rekonstrukcja bolusów pod złączenia na poler.
  14. Retusz i rekonstrukcja złoczeń, złotem płatkowym (23 $\frac{3}{4}$ karat) i w proszku w technice na poler. Złoczenia uzupełnione zostaną jedynie w miejscach ubytków. Zostaną też delikatnie i z wyczuciem przeagatowane i przetarte, aby dopasować się do fragmentów oryginału.
  15. Retusz i rekonstrukcja złoczeń, złotem w płatkach (23 karat) w technice na mat na mikstion olejny.
  16. Retusz i rekonstrukcja srebrzeń (srebro w płatkach i srebro strącane w proszku).
  17. Zabezpieczenie odkrytych srebrzeń szlakiem bielonym.
  18. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ołtarzy i na rzeźbach werniksem retuszerskim. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.
  19. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych. Proponuje się wykonanie retuszu na powierzchni ołtarza, powierzchniach rzeźb farbami akwarelowymi wykorzystując metodę kreseczkowania, tzw. trateggio, wzdłuż słoików drewna lub metodą kropkowania. W zależności od stanu zachowania oryginalnej warstwy malarskiej na płaszczyznach ołtarza dopuszcza się możliwość wykonania rekonstrukcji większych fragmentów polichromii.

20. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
21. Montaż ołtarza.

OBRAZ UMIESZCZONY W OŁTARZU

1. Zabezpieczenie osypującej się miejscowo przy krawędziach warstwy malarskiej przy użyciu bibułki japońskiej i Polialkoholu winylu.
2. Zdjęcie obrazu z krosien.
3. Prostowanie płótna pod obciążeniem.
4. Oczyszczenie lic i odwrocia obrazu z zabrudzeń powierzchniowych, zachlapań, wtórnych łatek i pozostałościach po wcześniejszych reperacjach płótna.
5. Usunięcie pozółkłego werniksu z lica obrazu.
6. Wykonanie reperacji lokalnych – sklejenie rozdarć i wklejenie łatek w miejscach ubytków płótna.
7. Konsolidacja warstwy malarskiej na stole dublażowym i dublaż – podklejenie obrazu na nowe płótno o zbliżonej gęstości. Wykonanie zabiegów dublażu na stole dublażowym przy użyciu preparatu Beva.
8. Uzupełnienie ubytków zaprawy na obrazie (kit wiedeński).
9. Nabicie obrazu na nowe, fazowane krosna. Montaż obrazu w ramach.
10. Zabezpieczenie oryginalnej warstwy malarskiej damarowym werniksem retuszerskim.
11. Retusz ubytków warstwy malarskiej farbami wodnymi i olejno-żywicznymi.
12. Założenie werniksu końcowego.
13. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej ołtarza w trzech egzemplarzach.

C. Szczegółowy zakres prac został opisany w PROGRAMIE WYKONANIA PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH PRZY ELEMENTACH WYPOSAŻENIA KOŚCIOŁA P.W. ŚWIĘTEGO WAWRZYŃCA W MAKOWARSKU, W SKŁAD KTÓREGO WCHODZĄ: OŁTARZ GŁÓWNY, CZTERY OŁTARZE BOCZNE, AMBONA, CHRZCIELNICA ORAZ FERETRON obejmującej wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków uzgodnionej i zaopiniowanej pozytywnie pod względem konserwatorskim w dniu **08.12.2015 r.** (*opinia nr 1307/2015 z dnia 08.12.2015 r.*) przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, Delegatura w Bydgoszczy.

D. Prace konserwatorskie i restauratorskie winny być prowadzone przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki.

E. Wszystkie prace należy wykonać w szczególności w oparciu o wyżej wymienione dokumenty oraz wszystkie załączniki stanowiące integralną część niniejszego zapytania

ofertowego na warunkach realizacji zadania, w tym karach umownych, określonych w załączniku nr 4 do zapytania ofertowego - umowa wzór.

F. Zamawiający zastrzega sobie możliwość unieważnienia zapytania ofertowego w przypadku fv gdy cena oferty najkorzystniejszej przekroczy limit środków finansowych, które przeznaczono na realizację zamówienia względnie gdy wystąpi istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub realizacja zadania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć.

Oznaczenie przedmiotu zamówienia według Wspólnego Słownika Zamówień (CPV):

92522200 – 6 – Usługi ochrony obiektów i budynków historycznych

Warunki płatności: Wynagrodzenie będzie wypłacone po wykonaniu przedmiotu zamówienia, w terminie do 7 dni od otrzymania środków finansowych od Instytucji Dotujących (wpływu na konto).

4. Termin wykonania zamówienia.

Termin wykonania przedmiotu zamówienia do 30 listopada 2017 roku.

5. Warunki udziału w postępowaniu.

A. O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się Wykonawcy dysponujący co najmniej jedną osobą uczestniczącą w wykonaniu zamówienia, posiadającą aktualne uprawnienia, będącą dyplomowanym konserwatorem dzieł sztuki – zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

B. Informacja na temat zakazu powiązań osobowych lub kapitałowych.

„W celu uniknięcia konfliktu interesów zamówienie publiczne, udzielane przez beneficjenta niebędącego podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy Pzp zgodnie z art. 3 ustawy Pzp, nie może być udzielone podmiotom powiązanim z nim osobowo i kapitałowo. Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy a wykonawcą, polegające w szczególności na:

- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
- b) posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji,
- c) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- d) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku

przysposobienia, opieki lub kurateli”.

6. Kryteria wyboru oferty.

1. Przy wyborze najkorzystniejszej oferty Zamawiający będzie się kierował następującym kryterium:

Cena: 90% (C)

Okres Gwarancji : 10% (OG)

2. Oferta spełniająca wszystkie wymagania określone w każdym kryterium otrzyma maksymalną liczbę punktów. Pozostałym Wykonawcom, spełniającym wymagane kryteria przypisana zostanie proporcjonalnie mniejsza liczba punktów zgodnie z poniższymi wzorami do obliczenia punktowego.
3. Zastosowane wzory do obliczenia punktowego w kryterium **Cena (C)** :

$$\text{Cena (C)} = \frac{C_N}{\text{COB}} \times 100 \text{ pkt} \times 90 \%$$

gdzie:

C – liczba punktów przyznanych Wykonawcy za Cenę

C_n – najniższa zaoferowana Cena

COB – cena zaoferowana w ofercie badanej

4. Okres gwarancji (OG)

Zamawiający będzie przyznawał punkty w kryterium – okres gwarancji. W tym kryterium Wykonawca może otrzymać maksymalnie 10 punktów. Wykonawca może wydłużyć okres gwarancji. Punktacja będzie przyznawana w następujący sposób:

- za udzielony okres gwarancji 36 m – cy Wykonawca otrzyma 1 pkt
- za udzielony okres gwarancji 48 m – cy Wykonawca otrzyma 5 pkt
- za udzielony okres gwarancji 60 m – cy Wykonawca otrzyma 10 pkt

Zamawiający nie będzie przyznawał punktów częściowych. Oznacza to, że Wykonawca w ramach kryteriów może otrzymać odpowiednio 1, 5 albo 10 punktów.

Liczba punktów uzyskanych przez oferenta: **L_p = C + OG**

gdzie:

OG – liczba punktów przyznanych Wykonawcy za zaoferowany Okres gwarancji,

5. Oferta, która przedstawia najkorzystniejszy bilans (maksymalna liczba przyznanych punktów w oparciu o ustalone kryteria) zostanie uznana za najkorzystniejszą, pozostałe oferty zostaną sklasyfikowane zgodnie z ilością uzyskanych punktów.

6. W przypadku gdy dwie lub więcej ofert przedstawia taki sam bilans ceny i innych kryteriów oceny ofert, Zamawiający spośród tych ofert wybiera ofertę z niższą ceną.
7. Realizacja zamówienia zostanie powierzona Wykonawcy, który uzyska największą ilość punktów.

7. Ocena spełnienia warunków udziału w postępowaniu będzie przeprowadzona w oparciu o przedłożone przez wykonawców dokumenty i oświadczenia według formuły spełnia/ nie spełnia.

1. Oferty wykonawców, którzy przedłożą dokumenty i oświadczenia potwierdzające spełnianie wymaganych warunków zostaną dopuszczone do badania i oceny.
2. Wykonawcy, którzy nie przedłożą dokumentów i oświadczeń potwierdzających spełnianie wymaganych warunków zostaną wykluczeni z postępowania a ich oferty nie będą podlegały ocenie, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4.
3. W toku badania i oceny ofert zamawiający może żądać od wykonawców wyjaśnień dotyczących treści złożonych dokumentów.
4. Jeżeli zamawiający uzna, że jest to korzystne dla zamawiającego to może wystąpić do wykonawców o uzupełnienie niezłożonych lub wadliwych dokumentów.

8. Wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

- A. wykaz osób, które będą uczestniczyć w wykonaniu zamówienia, wraz z kserokopią ich uprawnień potwierdzona za zgodność z oryginałem (załącznik nr 2)
- B. oświadczenie w zakresie powiązań osobowych i kapitałowych, o których mowa w rozdz. 5 B. (załącznik nr 3).

9. Opis sposobu obliczenia ceny.

- 1) Cena oferty musi uwzględniać wszystkie koszty związane z realizacją przedmiotu zamówienia.
- 2) Cena oferty brutto winna wynikać z formularza cenowego załączonego do oferty.
- 3) Wykonawca określi cenę realizacji zamówienia poprzez wskazanie w formularzu cenowym ceny brutto, która zawiera wszystkie koszty związane z realizacją zamówienia, w tym podatek VAT.
- 4) Cena musi być podana i wyliczona w zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku (zasada zaokrąglenia – poniżej 5 należy końcówkę pominąć, powyżej równe 5 zaokrąglić w górę).
- 5) Cena oferty winna być wyrażona w złotych polskich (PLN).

6) Wynagrodzenie wykonawcy jest zapłatą za wykonanie przedmiotu zamówienia i jakikolwiek błąd w jej obliczeniu nie ma znaczenia na poprawność obliczenia ceny oferty.

10. Opis sposobu przygotowania ofert.

A. Oferta musi zawierać następujące dokumenty:

- Wypełniony i podpisany formularz oferty (załącznik **nr 1** do niniejszego zapytania ofertowego);
- Kosztorys ofertowy – uproszczony, sporządzony wg przedmiaru prac (załącznik **nr 5** do niniejszego zapytania ofertowego);
- Wykaz osób, które będą realizować zamówienie (załącznik **nr 2** do niniejszego zapytania ofertowego) z załączeniem wymaganych uprawnień;
- Oświadczenie w zakresie powiązań osobowych i kapitałowych, o których mowa w rozdz. 5 B (załącznik **nr 3**);
- Referencje potwierdzające wykonywanie prac konserwatorskich i restauratorskich na obiektach wpisanych do rejestru zabytków w okresie ostatnich czterech lat (minimum trzy referencje).

B. Ofertę należy złożyć w trwale zamkniętej kopercie. Koperta powinna być opatrzona nazwą i dokładnym adresem wykonawcy i zaadresowana na adres:

**Parafia Rzymskokatolicka
p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku,
ul. Bydgoska 2, 86 – 013 Mąkowarsko**

z dopiskiem:

OFERTA NA:

**„Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia
z kościoła pw. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku – Etap IV
– konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca”.**

C. Miejsce oraz termin składania i otwarcia ofert

- Oferty należy składać pisemnie (osobiście lub listownie) na adres Zamawiającego tj.: **Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku, ul. Bydgoska 2, 86 – 013 Mąkowarsko** w terminie do dnia 04 lipca 2017 roku, do godziny 12:00 (liczy się data wpływu oferty do Zamawiającego).
- O wynikach przeprowadzonego postępowania Wykonawcy zostaną poinformowani pisemnie.

D. Zamawiający nie dopuszcza składania ofert częściowych.

11. Przedstawicielem Zamawiającego upoważnionymi do porozumiewania się z Wykonawcami jest: ***Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku, ul. Bydgoska 2, 86 – 013 Mąkowarsko, tel.: home: +48 52 3823110, kom.: +48 608 433543*** reprezentowana przez: ***ks. mgr Wiesława Wiśniewskiego – proboszcza parafii.***

12. Istotne postanowienia umowy.

- A. Zamawiający wymagać będzie od wybranego Wykonawcy podpisania umowy o treści uwzględniającej warunki wynikające z postanowień zawartych w zapytaniu ofertowym oraz zaproponowane w wybranej ofercie.
- B. Załącznik nr 4 do zapytania ofertowego stanowi projekt umowy.
- C. Zamawiający przewiduje możliwość zmian zawartej umowy w stosunku do treści oferty w następujących przypadkach:
- zmiany technologii wykonawstwa w stosunku do przewidzianej w dokumentacji projektowej,
  - zamiany materiałów przewidzianych do wykonania robót w stosunku do materiałów przewidzianych w dokumentacji projektowej,
- Zamiany określone w pkt a i b wymagają akceptacji Zamawiającego.

Załączniki:

- Załącznik Nr 1 – Formularz ofertowy,
- Załącznik Nr 2 – Wykaz osób, które będą uczestniczyć w realizacji zamówienia
- Załącznik Nr 3 – Oświadczenie w zakresie powiązań osobowych i kapitałowych.
- Załącznik Nr 4 – Projekt umowy
- Załącznik Nr 5 – Przedmiar robót

Mąkowarsko, dnia 10 czerwca 2017 roku

ZATWIERDZAM

.....
Nazwa Wykonawcy

.....
Adres Wykonawcy

.....
Numer telefonu i faksu

.....
Adres e-mail

FORMULARZ OFERTY

na

**„Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia
z kościoła p.w. Św. Wawrzyńca w Mąkowarsku – Etap IV
– konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca”**

1. W nawiązaniu do zapytania ofertowego na wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich przy elementach wyposażenia z kościoła p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku – konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca, oferuję wykonanie przedmiotu zamówienia za:

cenę brutto .....zł.

(słownie: .....zł.)

zgodnie z załączonym do oferty kosztorysem ofertowym.

2. Przedmiot zamówienia wykonamy w terminie: od podpisania umowy do dnia 30 listopada 2017 roku.

3. Na zadanie objęte przedmiotem zamówienia udzielimy ..... (wpisać 3,4 lub 5) letniej gwarancji licząc od dnia odbioru końcowego robót i przekazania inwestycji do użytkowania.

Oświadczam, że:

- posiadam niezbędne uprawnienia do wykonywania przedmiotowego zamówienia oraz wiedzę i doświadczenie;
- dysponuję odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonywania zamówienia,
- znajduję się w odpowiedniej sytuacji ekonomicznej i finansowej potrzebnej do wykonania zadania,
- zapoznałem się z warunkami zamówienia i przyjmuję je bez zastrzeżeń,
- zapoznałem się z postanowieniami załączonego do zapytania ofertowego wzoru umowy i przyjmuję go bez zastrzeżeń,
- zapoznałem się z opisem przedmiotu zamówienia i przyjmuję go bez zastrzeżeń,
- przedmiot oferty jest zgodny z przedmiotem zamówienia.

....., dnia .....

.....
(podpis wykonawcy wraz z pieczęcią)

**WYKAZ OSÓB,
KTÓRE BĘDĄ REALIZOWAĆ ZAMÓWIENIE**

na wykonanie zadania pn.

**„Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia
z kościoła pw. Świętego Wawrzyńca w Mąkowsku – Etap IV
– konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca”**

Lp.	Wymagane uprawnienia	Imię i nazwisko osoby uczestniczącej w wykonaniu zamówienia
1.	dyplomowany konserwator dzieł sztuki	

UWAGA:

Kserokopie uprawnień potwierdzić za zgodność z oryginałem i dołączyć do oferty.

....., dnia.....

.....
podpis wraz z pieczęcią osoby uprawnionej
do reprezentowania Wykonawcy

Załącznik nr 3
do zapytania ofertowego

.....
pieczęć wykonawcy

.....
miejscowość i data

Zamawiający:

**Parafia Rzymskokatolicka
p.w. Świętego Wawrzyńca
ul. Bydgoska 2
86 – 013 Mąkowsko**

Oświadczam, że nie jestem powiązany z Zamawiającym kapitałowo ani osobowo zgodnie z poniższą treścią:

„W celu uniknięcia konfliktu interesów zamówienie publiczne, udzielane przez beneficjenta niebędącego podmiotem zobowiązanym do stosowania ustawy Pzp zgodnie z art. 3 ustawy Pzp, nie może być udzielone podmiotom powiązanym z nim osobowo i kapitałowo. Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procedury wyboru wykonawcy a wykonawcą, polegające w szczególności na:

- uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
- posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji,
- pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.”

.....
podpis osoby upoważnionej do reprezentowania wykonawcy

UMOWA
(wzór)

zawarta w dniu..... roku w Mąkowarsku pomiędzy:

Parafią Rzymskokatolicką p.w. Świętego Wawrzyńca w Mąkowarsku, ul. Bydgoska 2, 86 – 013 Mąkowarsko, Regon 040081065, NIP 554-25-23-719, zwaną w dalszej części umowy ZAMAWIAJĄCYM, reprezentowaną przez: ks. mgr Wiesława Wiśniewskiego – proboszcza parafii

a

.....
.....
.....

zwaną/ym w dalszej treści umowy WYKONAWCĄ.

Na wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich ambony (wpisanej do rejestru zabytków pod numerem B/259/17) oraz ołtarza Św. Wawrzyńca (wpisanego do rejestru zabytków pod numerem B/259/11-12) z kościoła pw. Św. Wawrzyńca w Mąkowarsku – zadanie pn. „*Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia z kościoła pw. Św. Wawrzyńca w Mąkowarsku – Etap IV – konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca*”, została zawarta umowa o następującej treści:

§1.

1. Na podstawie niniejszej umowy Zamawiający powierza, a Wykonawca zobowiązuje się do wykonania zadania pn.: „*Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia z kościoła pw. Św. Wawrzyńca w Mąkowarsku – Etap IV – konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca*”. Zamówienie dofinansowane jest ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014- 2020 oraz ze środków Województwa Kujawsko - Pomorskiego.
2. Szczegółowy zakres prac zawarty jest w przedmiarze robót stanowiącym integralną część niniejszego zapytania ofertowego i obejmuje:

konserwację ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca.

AMBONA

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania ambony.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoceń w partiach ornamentów.
3. Demontaż ruchomych elementów ambony oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej.
Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej. Przewiduje się pobranie łącznie ok. 5-6 próbek (z płaszczyzn ambony, złożonych ornamentów i rzeźby) w celu wykonania badań na przekrojach stratygraficznych i określenia charakterystyki pigmentów i spoiw występujących w obiekcie.
5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach ambony metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).
6. Stopniowe usuwanie wtórnych nawarstwień ze złożonych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojeń. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.
8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ambonę. Sprawdzenie stanu zachowania i wytrzymałości podłogi w ambonie. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.
9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźby dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej lub nawiercanie najbardziej zniszczonych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów snycerki, powierzchni i architektury obiektu przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Drobne uszkodzenia mechaniczne, drobne ubytki w listwach (korpus ambony, ramy wokół płycin na balustradzie) oraz otwory po owadach i po gwoździach zostaną uzupełnione dwuskładnikowym kitem Araldit.
11. Uzupełnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach pod złączenia na mikstion oraz pod złączenia na poler. W przypadku rzeźby ubytki zaprawy uzupełnione zostaną gruntem kredowo klejowym. Zaprawa nakładana będzie pędzlem, w kilku warstwach jedynie w miejscach ubytków.
12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
13. Uzupełnienie i rekonstrukcja bolusów pod złączenia na poler.
14. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na poler.

15. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na mat na mikstion olejny.
16. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ambony i na rzeźbie werniksem retuszerskim. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.
17. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych.
18. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
19. Montaż elementów ambony.
20. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej w trzech egzemplarzach.

ÓLTARZ ŚW. WAWRZYŃCA

SZAFYA ÓLTARZOWA ORAZ RZEŻBY I SNYCERKA ÓLTARZA

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania obiektu.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoceń w partiach ornamentów, uszaków i rzeźb.
3. Demontaż wszystkich elementów ołtarza oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej. Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w całości w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej.
5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach oraz na rzeźbach metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).
6. Stopniowe usunięcie wtórnych nawarstwień ze złożonych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojień. Podklejanie osypującej się warstwy zaprawy jest niezbędne, aby zachować jak największą powierzchnię oryginalnych złoceń. Większość złożonych ornamentów była oryginalnie wykonana w technice na poler i do ich oczyszczania najlepsze będą metody z wykorzystaniem środków chemicznych, natomiast listwy oryginalnie wykonane w technice na mikstion lub polichromowane należy oczyszczać mechanicznie z użyciem skalpela. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.
8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ołtarze. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.

9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu lub nasączenie preparatem Hylotox Q) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie od odwrotia oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźb dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej. W przypadku bardzo rozbudowanych rzeźbiarsko kolumn konieczna będzie całościowa kąpiel elementów w roztworze impregnatu oraz nawiercanie najbardziej zniszczonych grubszych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów rzeźb, snycerki, powierzchni i architektury obiektów przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Wykonane zostaną rzeźbiarskie rekonstrukcje w drewnie ubytków przy rzeźbach.
11. Uzupełnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach kitem akrylowym pod złączenia na mikstion i pod polichromię oraz kredowo klejowym pod złączenia na poler.
12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
13. Uzupełnienie i rekonstrukcja bolusów pod złączenia na poler.
14. Retusz i rekonstrukcja złoceń, złotem płatkowym (23 $\frac{3}{4}$ karat) i w proszku w technice na poler. Złączenia uzupełnione zostaną jedynie w miejscach ubytków. Zostaną też delikatnie i z wyczuciem przeagatowane i przetarte, aby dopasować się do fragmentów oryginału.
15. Retusz i rekonstrukcja złoceń, złotem w płatkach (23 karat) w technice na mat na mikstion olejny.
16. Retusz i rekonstrukcja srebrzeń (srebro w płatkach i srebro strącane w proszku).
17. Zabezpieczenie odkrytych srebrzeń szlakiem bielonym.
18. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ołtarzy i na rzeźbach werniksem retuszerskim. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.
19. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych. Proponuje się wykonanie retuszu na powierzchni ołtarza, powierzchniach rzeźb farbami akwarelowymi wykorzystując metodę kreseczkowania, tzw. trateggio, wzdłuż słojów drewna lub metodą kropkowania. W zależności od stanu zachowania oryginalnej warstwy malarskiej na płaszczyznach ołtarza dopuszcza się możliwość wykonania rekonstrukcji większych fragmentów polichromii.
20. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
21. Montaż ołtarza.

OBRAZ UMIESZCZONY W OŁTARZU

1. Zabezpieczenie osypującej się miejscowo przy krawędziach warstwy malarskiej przy użyciu bibułki japońskiej i Polialkoholu winylu.
2. Zdjęcie obrazu z krosien.
3. Prostowanie płótna pod obciążeniem.
4. Oczyszczenie lic i odwrocia obrazu z zabrudzeń powierzchniowych, zachlapań, wtórnych łatek i pozostałościach po wcześniejszych reperacjach płótna.
5. Usunięcie pożółkłego werniksu z lica obrazu.
6. Wykonanie reperacji lokalnych – sklejenie rozdarć i wklejenie łatek w miejscach ubytków płótna.
7. Konsolidacja warstwy malarskiej na stole dublażowym i dublaż – podklejenie obrazu na nowe płótno o zbliżonej gęstości. Wykonanie zabiegów dublażu na stole dublażowym przy użyciu preparatu Beva.
8. Uzupelnienie ubytków zaprawy na obrazie (kit wiedeński).
9. Nabicie obrazu na nowe, fazowane krosna. Montaż obrazu w ramach.
10. Zabezpieczenie oryginalnej warstwy malarskiej damarowym werniksem retuszarskim.
11. Retusz ubytków warstwy malarskiej farbami wodnymi i olejno-żywicznymi.
12. Założenie werniksu końcowego.
13. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej ołtarza w trzech egzemplarzach.

3. Wykonawca oświadcza, że zatrudnieni przez niego pracownicy posiadają aktualne przeszkolenia w zakresie BHP i uprawnienia odpowiadające rodzajowi wykonywanych prac.
4. Wykonawca przyjmuje odpowiedzialność za wszelkie szkody wyrządzone przez jego pracowników, osoby działające na jego zlecenie i w jego imieniu, w tym za przypadki uszkodzenia ciała lub mienia osobom trzecim wyrządzone działaniem lub zaniechaniem przy realizacji przedmiotu umowy w zakresie przewidzianym odpowiednimi przepisami.

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Mój region w Europie

§ 2.

1. Prace objęte umową należy wykonać zgodnie z Programem zatwierdzonym przez konserwatora.
2. Termin zakończenia realizacji całości zamówienia nastąpi do dnia 30 listopada 2017 roku.
3. Wykonawca udziela gwarancji na wykonane prace na okres ..... lat licząc od daty ich zakończenia.

§3.

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - a. dokonywanie odbiorów prac konserwatorskich i restauratorskich,
  - b. dokonanie odbioru końcowego przedmiotu umowy,

§4.

1. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
  - a) protokolarne przejęcie obiektów na których prowadzone będą prace konserwatorskie i restauratorskie,
  - b) wykonywanie prac konserwatorskich i restauratorskich zgodnie ze szczegółowym zakresem rzeczowym, obowiązującymi normami, warunkami, przepisami oraz niniejszą umową,
  - c) zapewnienie materiałów koniecznych do realizacji niniejszej umowy,
  - d) ponoszenie całkowitej odpowiedzialności za szkody wynikłe na obiektach, nad którymi prowadzone będą prace konserwatorskie i restauratorskie, od daty protokolarnego przejęcia do chwili oddania przedmiotu zamówienia,
  - e) zgłaszanie Zamawiającemu do sprawdzenia lub odbioru wykonanych prac,
  - f) przekazanie obiektu Zamawiającemu nie później niż w dniu odbioru końcowego,
  - g) zgłaszanie obiektu do odbioru końcowego oraz uczestniczenie w czynnościach odbioru i usunięcie stwierdzonych wad,
  - h) prowadzenie prac konserwatorskich pod ścisłym nadzorem dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki.

§5.

1. Strony ustalają, że cena umowy stanowi wynagrodzenie ofertowe w kwocie brutto: ..... (słownie: .....).
2. Wynagrodzenie za wykonane roboty realizowane będzie na podstawie faktury, wystawionej

przez Wykonawcę po protokolarnym odbiorze robót.

3. Wynagrodzenie jest niezmiennie przez cały okres realizacji umowy.
4. Wynagrodzenie powyższe dotyczy całości przedmiotu umowy wraz z wszelkimi kosztami związanymi z odbiorem prac.
5. Wynagrodzenie będzie wypłacone w terminie do 7 dni od otrzymania środków finansowych od Instytucji Dotujących (wpływu na konto).
6. Podstawę do wystawienia faktury VAT stanowią prawidłowo wypełnione dokumenty i protokół odbioru robót, podpisany przez przedstawiciela Kujawsko-Pomorskiego Konserwatora Zabytków.

§6.

Płatność powyższa odbywać się będzie przelewem z konta Zamawiającego na konto: *(nazwa Firmy) REGON ....., NIP ....., nr rachunku bankowego: .....*

§7.

1. Przyjęcie wykonanych prac nastąpi komisyjnie w terminie nie przekraczającym 14 dni licząc od dnia, w którym Wykonawca zawiadomił Zamawiającego o zakończeniu prac.
2. W skład komisji zdawczo – odbiorczej wchodzi strona.

§8.

1. Strony zastrzegają prawo naliczania kar umownych za nieterminowe lub nienależyte wykonanie przedmiotu umowy:
2. Wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną za:
  - 1) opóźnienie w wykonaniu przedmiotu zamówienia w wysokości 0,1% za każdy dzień opóźnienia, wynagrodzenia ofertowego netto, określonego w § 5,
  - 2) za opóźnienie w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze lub w okresie gwarancji i rękojmi – w wysokości 0,1% za każdy dzień opóźnienia, wynagrodzenia ofertowego netto, określonego w § 5. Termin opóźnienia liczony będzie od następnego dnia do terminu ustalonego na usunięcie wad,
  - 3) za odstąpienie przez którąkolwiek ze stron od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy w wysokości 10 % wynagrodzenia określonego w § 5 umowy.

§9.

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia umowy wymagają formy pisemnej.

§10.

1. *Po zakończeniu prac i potwierdzeniu gotowości odbioru przez przedstawiciela Kujawsko-Pomorskiego Konserwatora Zabytków, Zamawiający wyznaczy datę i rozpocznie czynności odbioru końcowego prac stanowiących przedmiot umowy.*
2. *Do dnia zgłoszenia do odbioru końcowego Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu do sprawdzenia dokumenty, warunkujące możliwość przystąpienia do odbioru, określonych w przepisach wykonawczych i innych przepisach prawnych.*

§11.

1. Odbiory prac dokonywane będą przez Zamawiającego z udziałem przedstawiciela Kujawsko – Pomorskiego Konserwatora Zabytków oraz na podstawie pisemnego zgłoszenia, w ciągu 7 dni od daty zgłoszenia. Komisyjny odbiór końcowy robót zorganizowany będzie przez Zamawiającego w terminie 14 dni od daty zgłoszenia i potwierdzenia gotowości wykonanych prac do odbioru przez Kujawsko – Pomorskiego Konserwatora Zabytków.
2. Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady, to Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
  - a. jeżeli wady nadają się do usunięcia, może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad,
  - b. jeżeli wady nie nadają się do usunięcia i jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodne z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od Umowy lub żądać wykonania przedmiotu Umowy po raz drugi.
3. Zamawiający może podjąć decyzję o przerwaniu czynności odbioru, jeżeli w czasie tych czynności ujawniono istnienie takich wad, które uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu Umowy zgodnie z przeznaczeniem – aż do czasu usunięcia tych wad.

§ 12.

Zmiana postanowień niniejszej umowy może nastąpić za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie pod rygorem nieważności takiej zmiany.

§ 13.

1. *Oprócz wypadków wymienionych w treści tytułu XV Kodeksu Cywilnego Zamawiający może ograniczyć lub odstąpić od realizacji zamówienia, jeżeli środki pochodzące z budżetu instytucji dotujących, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia, nie zostały mu przyznane*
2. *Ponadto stronom przysługuje prawo odstąpienia od Umowy.*

3. ***Odstąpienie od Umowy powinno nastąpić w formie pisemnej co najmniej 14 dni przed terminem odstąpienia i powinno zawierać uzasadnienie.***
4. ***W wypadku odstąpienia od Umowy, Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki:***
  - a) w terminie siedmiu dni od daty odstąpienia od Umowy, Wykonawca przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji prac w toku, według stanu na dzień odstąpienia,
  - b) Wykonawca zabezpieczy przerwane prace w zakresie obustronnie uzgodnionym, na koszt tej strony, która odstąpiła od Umowy,
5. Wykonawca zgłosi do dokonania odbioru przez Zamawiającego prace przerwane, jeżeli odstąpienie od Umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności.
6. Zamawiający w razie odstąpienia od Umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, obowiązany jest do dokonania odbioru prac przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za prace, które zostały wykonane do dnia odstąpienia.

§ 14.

Wszelkie spory, powstałe na tle wykonywania niniejszej umowy, będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby zamawiającego.

§ 15.

Umowę niniejszą sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla Wykonawcy i jeden egzemplarz dla Zamawiającego.

ZAMAWIAJĄCY:

WYKONAWCA:

PRZEDMIAR PRAC

Tytuł zadania pn. „*Prace konserwatorskie i restauratorskie przy elementach wyposażenia z kościoła pw. Św. Wawrzyńca w Mąkowsku – Etap IV – konserwacja ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca*”.

*Parafia Rzymskokatolicka p.w. Świętego Wawrzyńca
86 – 013 Mąkowsko ul. Bydgoska 2
tel. home +48 523823110 mobile +48 608 433543*

email: admin@makowsko-parafia.pl

Do przeliczeń przyjęto następujące współczynniki i oznaczenia zamieszczone w tabelach:
4.055,04 zł – średnia w gospodarce narodowej za III kwartał 2016 roku = stawka podstawowa

% sp – przyjęty procent stawki podstawowej za opracowanie 1dm²,
r – przyjęty stopień rewaloryzacji,
p – powierzchnia w dm²,
sp – przyjęta wartość stawki podstawowej w zł,

PRZEDMIAR OBIEKTÓW

Lp.	Element wyposażenia kościoła	Polichromowana architektura (dm ²)	Powierzchnie złocone (dm ²)	Powierzchnia obrazu (dm ²)
1	Ambona	750,6000	210,1000	
2	Ołtarz p.w. Św. Wawrzyńca	1540,5000	740,6000	150,0000

Powierzchnia wyznaczona została na podstawie pomiarów własnych bez użycia rusztowań

ZAKRES PRAC

obejmuje

konserwację ambony oraz ołtarza Św. Wawrzyńca.

AMBONA

Rokokowa, przyścienna ambona jest o przekroju czworobocznym o ścianie frontowej lekko wybrzuszonej, bez balustrady. Ambona posiada baldachim z umieszczoną na szczycie figurką anioła.

Wymiary ambony:

Wysokość od podstawy kosza wraz z wieńczącą rzeźbą: ok. 415cm,

Średnica kosza ambony: 120 cm,

Wysokość kosza ambony: 150 cm,

Wysokość baldachimu: 80 cm,

Średnica baldachimu: 145 cm,

Wysokość figury ze zwieńczenia: ok. 60 cm,

Stan zachowania obiektu:

Drewno, z którego zbudowana jest ambona nosi ślady działalności owadów widoczne w postaci otworów wylotowych. Zaobserwowano liczne, drobne ubytki w ornamentach. Zauważono również dużą liczbę drobnych uszkodzeń mechanicznych drewna.

Powierzchnie ambony są kilkakrotnie przemalowane. Warstwy wtórnych przemalowań założone są nierównomiernie i bez uprzedniego wyrównania nierówności i uzupełnienia ubytków. Wtórne są również złoconia na ornamentach, wykonane w odmiennej od oryginału technice. Miejscami widoczne są współczesne ślady przemalowań w postaci złotolu na elementach oryginalnie złoconych. Powierzchnia ambony jest mocno zabrudzona a w górnej części widoczne są zachlapania i ślady pozostałe po wcześniejszych remontach wnętrza kościoła.

Dokładniejszej analizy stanu zachowania obiektu można będzie dokonać po wykonaniu szczegółowych badań i odkrywek sondażowych.

Proponowany program prac konserwatorskich

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania ambony.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoceń w partiach ornamentów.
3. Demontaż ruchomych elementów ambony oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej. Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej. Przewiduje się pobranie łącznie ok. 5-6 próbek (z płaszczyzn ambony, złoconych ornamentów i rzeźby) w celu wykonania badań na przekrojach stratygraficznych i określenia charakterystyki pigmentów i spoiw występujących w obiekcie.
5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach ambony metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).

6. Stopniowe usuwanie wtórnych nawarstwień ze złożonych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojień. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.
8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ambonę. Sprawdzenie stanu zachowania i wytrzymałości podłogi w ambonie. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.
9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźby dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej lub nawiercanie najbardziej zniszczonych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów snycerki, powierzchni i architektury obiektu przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Drobne uszkodzenia mechaniczne, drobne ubytki w listwach (korpus ambony, ramy wokół płycin na balustradzie) oraz otwory po owadach i po gwoździach zostaną uzupełnione dwuskładnikowym kitem Araldit.
11. Uzupełnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach pod złączenia na mikstion oraz pod złączenia na poler. W przypadku rzeźby ubytki zaprawy uzupełnione zostaną gruntem kredowo klejowym. Zaprawa nakładana będzie pędzlem, w kilku warstwach jedynie w miejscach ubytków.
12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
13. Uzupełnienie i rekonstrukcja bolusów pod złączenia na poler.
14. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na poler.
15. Retusz i rekonstrukcja złoceń w technice na mat na mikstion olejny.
16. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ambony i na rzeźbie werniksem retuszującym. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.
17. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych.
18. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
19. Montaż elementów ambony.
20. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej w trzech egzemplarzach.

OŁTARZ ŚW. WAWRZYŃCA

Neobarokowy ołtarz boczny Św. Wawrzyńca jest drewniany, polichromowany, srebrzony i złocony. Posiada jeden obraz olejny na płótnie i bogato rzeźbione uszaki i kolumny.

Wymiary ołtarza:

Ołtarz p.w. Św. Wawrzyńca

Wysokość od posadzki: ok. 570cm,

Szerokość: ok. 280 cm,

Głębokość: ok. 80cm,

Wysokość kolumn: 180 cm,

Wysokość figury Boga Ojca w zwieńczeniu: 102cm,

Obraz Św. Wawrzyńca: 150cm x 97cm,

Stan zachowania ołtarza:

Powierzchnia ołtarza jest co najmniej dwukrotnie przemalowana (ostatnia warstwa w kolorze białym i żółtym - olej). Warstwy wtórnych przemalowań założone są nierównomiernie i bez uprzedniego wyrównania nierówności i uzupełnienia ubytków. Drewno, z którego zbudowany jest ołtarz nosi ślady działalności owadów widoczne w postaci otworów wylotowych występujących nierównomiernie na całej powierzchni. Zaobserwowano liczne drobne ubytki w ornamentach, kolumnach i uszakach. Złocenia na ornamentach są pociemniałe i wykonane w odmiennej od oryginału technice. Figury w zwieńczeniach są w całości przemalowane i miejscowo wtórnie przeżłoczone. Obraz jest nieco pofalowany i mocno zabrudzony oraz pokryty pociemniałym werniksem. Zaobserwowano dużą ilość drobnych ubytków i wykruszeń do zaprawy, głównie wzdłuż krajelek.

Dokładniejszej analizy stanu zachowania obiektu można będzie dokonać po wykonaniu szczegółowych badań i odkrywek sondażowych.

Proponowany program prac konserwatorskich

SZAFYA OŁTARZOWA ORAZ RZEźBY I SNYCERKA OŁTARZA

1. Wykonanie wstępnej dokumentacji fotograficznej i merytorycznej ilustrującej stan zachowania obiektu.
2. Wstępne podklejenie (z użyciem kleju króliczego) i zabezpieczenie osypujących się fragmentów polichromii i złoczeń w partiach ornamentów, uszaków i rzeźb.
3. Demontaż wszystkich elementów ołtarza oraz przewiezienie ich do pracowni konserwatorskiej. Przewiduje się prowadzenie prac konserwatorskich w całości w pracowni.
4. Wykonanie badań budowy technicznej i technologicznej.

5. Usunięcie przemalowań polichromii na płaszczyznach oraz na rzeźbach metodami mechanicznymi (skalpelem) i chemicznymi (przy użyciu preparatów chemicznych do usuwania powłok olejnych).
6. Stopniowe usunięcie wtórnych nawarstwień ze złożonych ornamentów, połączone z równoczesnym podklejaniem odspojień. Podklejanie osypującej się warstwy zaprawy jest niezbędne aby zachować jak największą powierzchnię oryginalnych złożów. Większość złożonych ornamentów była oryginalnie wykonana w technice na poler i do ich oczyszczania najlepsze będą metody z wykorzystaniem środków chemicznych, natomiast listwy oryginalnie wykonane w technice na mikstion lub polichromowane należy oczyszczać mechanicznie z użyciem skalpela. Wybór metody zależy będzie również od uzyskanych wyników badań, w szczególności od rodzaju spoiwa zastosowanego w warstwach oryginalnych i wtórnych oraz od wyników prób wykonanych bezpośrednio na obiekcie.
7. Komisyjne ustalenie oryginalnej kolorystyki obiektu po usunięciu warstw przemalowań.
8. Reperacja i sprawdzenie szkieletu konstrukcyjnego podtrzymującego ołtarze. W razie konieczności wymiana zniszczonych elementów na nowe.
9. Dezynsekcja (gazowanie Bromkiem Metylu lub nasączenie preparatem Hylotox Q) i impregnacja wzmacniająca osłabione drewno (Preparatem Paraloid B-72, 10% roztwór w Toluenie). Jako metody impregnacji proponuje się pędzlowanie od odwrotcia oraz zanurzenie elementów w roztworze impregnatu w zależności od stopnia zniszczenia drewna. W przypadku rzeźb dopuszcza się możliwość wykonania impregnacji próżniowej. W przypadku bardzo rozbudowanych rzeźbiarsko kolumn konieczna będzie całościowa kąpiel elementów w roztworze impregnatu oraz nawiercanie najbardziej zniszczonych grubszych miejsc i zastosowanie metod iniekcji.
10. Rekonstrukcja rzeźbiarska brakujących elementów rzeźb, snycerki, powierzchni i architektury obiektów przy użyciu drewna oraz preparatów imitujących drewno. Wykonane zostaną rzeźbiarskie rekonstrukcje w drewnie ubytków przy rzeźbach.
11. Uzupelnienie ubytków zaprawy na płaszczyznach i listwach kitem akrylowym pod złocenia na mikstion i pod polichromię oraz kredowo klejowym pod złocenia na poler.
12. Wygładzenie kitów i ich zabezpieczenie elastycznym klejem króliczym.
13. Uzupelnienie i rekonstrukcja bolusów pod złocenia na poler.
14. Retusz i rekonstrukcja złoczeń, złotem płatkowym (23 $\frac{3}{4}$ karat) i w proszku w technice na poler. Złocenia uzupełnione zostaną jedynie w miejscach ubytków. Zostaną też delikatnie i z wyczuciem przeogatowane i przetarte, aby dopasować się do fragmentów oryginału.
15. Retusz i rekonstrukcja złoczeń, złotem w płatkach (23 karat) w technice na mat na mikstion olejny.
16. Retusz i rekonstrukcja srebrzeń (srebro w płatkach i srebro stręcane w proszku).
17. Zabezpieczenie odkrytych srebrzeń szlakiem bielonym.
18. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii na powierzchniach ołtarzy i na rzeźbach werniksem retuszerskim. Proponuje się użycie werniksu damarowego ze względu na jego lepszą odwracalność.

19. Retusz i rekonstrukcja polichromii przy użyciu farb wodnych. Proponuje się wykonanie retuszu na powierzchni ołtarza, powierzchniach rzeźb farbami akwarelowymi wykorzystując metodę kreseczkowania, tzw. trateggio, wzdłuż słoików drewna lub metodą kropkowania. W zależności od stanu zachowania oryginalnej warstwy malarskiej na płaszczyznach ołtarza dopuszcza się możliwość wykonania rekonstrukcji większych fragmentów polichromii.
20. Zabezpieczenie polichromii werniksem końcowym. Proponuje się wykorzystanie werniksu akrylowego ze względu na jego dobrą odporność na działanie czynników zewnętrznych.
21. Montaż ołtarza.

OBRAZ UMIESZCZONY W OŁTARZU

1. Zabezpieczenie osypującej się miejscowo przy krawędziach warstwy malarskiej przy użyciu bibułki japońskiej i Polialkoholu winylu.
2. Zdjęcie obrazu z krosien.
3. Prostowanie płótna pod obciążeniem.
4. Oczyszczenie lic i odwrocia obrazu z zabrudzeń powierzchniowych, zachlapań, wtórnych łatek i pozostałościach po wcześniejszych reperacjach płótna.
5. Usunięcie żółtego werniksu z lica obrazu.
6. Wykonanie reperacji lokalnych – sklejenie rozdarć i wklejenie łatek w miejscach ubytków płótna.
7. Konsolidacja warstwy malarskiej na stole dublażowym i dublaż – podklejenie obrazu na nowe płótno o zbliżonej gęstości. Wykonanie zabiegów dublażu na stole dublażowym przy użyciu preparatu Beva.
8. Uzupełnienie ubytków zaprawy na obrazie (kit wiedeński).
9. Nabicie obrazu na nowe, fazowane krosna. Montaż obrazu w ramach.
10. Zabezpieczenie oryginalnej warstwy malarskiej damarowym werniksem retuszującym.
11. Retusz ubytków warstwy malarskiej farbami wodnymi i olejno-żywicznymi.
12. Założenie werniksu końcowego.
13. Wykonanie końcowej dokumentacji powykonawczej, fotograficznej i merytorycznej ołtarza w trzech egzemplarzach.